

אינטר-ציון

לקט אמרות
חז"ל, רעיונות,
עובדות והנהגות
פגדולי ישראל,
על מדות טובות
שפביאות
לאהבת הזולת,
הנלפדות
מפרשת השבוע

ליקוט ועריכה: יצחק בן אהרן
כל הזכויות שמורות למכון אהבת אמת
© אסור להעתיק, לצלם ולהדפיס
בלי רשות בכתב

מכון אהבת אמת - המרכז להעמקת ערכי אהבת הזולת ע"ש ר' צבי יהודה דומוביץ ז"ל

רח' אבן עזרא 2 ירושלים 92424 טל: 02-5671812 פקס: 077-7671812

שבת קודש א מנחם אב תשס"ח שבת - ירושלים 7:00 תל-אביב 7:15 חיפה 7:08 מוצ"ש - ירושלים 8:15 תל-אביב 8:17 חיפה 8:18

פרשת מסעי

הסתפקות במועט

להסתפק במה שחננו השי"ת ולא לרדוף אחר המותרות!

נלמד, בדרך רמז, מהפסוק: "ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם עפ"י ה' ואלה מסעיהם למוצאיהם" (פרק לג"ב) מלמדינו הכתוב שיסתפק האדם במה שהכריח לו ביותר, ואל יבקש המותרות הן באכילה והן בלבוש. שזהו היסוד למי שרוצה לזכות בכתר תורה ולעבוד את השי"ת. הוא שנאמר "ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם על פי ה'" - כלומר אם תהיינה הוצאות לצורך המסע לעולם הבא, - זהו עפ"י ה', ואילו "מסעיהם למוצאיהם" - המסעות של האדם וטלטוליו ממקום למקום צריכים להיות "למוצאיהם" - רק להוצאות ההכרחיות ולא להתעשר ולמלא תאוותיו. (עפ"י מעם לו"ז - כסף נבחר)

כתב ה"מאור ושמש": השורש והתכלית לעבודת ה' הוא מדת ההסתפקות, שלא לרדוף אחר המותרות. וכל זמן שאדם רודף אחר המותרות, הן באכילה ושתיה והן בשאר התאוות, קשה לו לבוא לידי התכלית האמיתית. וצדיקי הדור הם נקראים יסוד העולם כי הם במדרגת מדת יסוד אשר ע"י מעשיהם הטובים הם משפיעים כל הטובות בעולם, והם הם הצינור והשביל אשר על ידם באים כל ההשפעות וכו', והם מסתפקים במיעוט ההסתפקות ומחלקים ההשפעות וכל טוב לישראל, כמו שמצינו ברב חנינא בן דוסא, "כל העולם ניזון בשביל חנינא בני והוא די לו בקב חרובין" שמסתפק במועט.

ברעיון ביאר ה"מאור ושמש" את הפסוק (בראשית לב"ז) בו אמר יעקב לעשיו: "זיהי לי שור וחמור... עבד ושפחה" ולכאורה: מדוע נאמר בלשון יחיד כאשר רגיל הכתוב לומר "עבדים ושפחות"? אלא משום שביקש יעקב לומר שאין לו צורך בכל מה שברכו אביו "בטל השמים ומשמני הארץ" וכו' שהוא צרכי העוה"ז, אלא די לו בשור אחד וחמור אחד ועבד אחד ולהסתפק במועט.

ובמקום אחר כתב ה"מאור ושמש" (שמות כה"ב) שכשאדם רוצה לבוא באמת לעבוד הבורא, צריך שתהיה לו מדרגה כזו "שלא יאהב לקנות ממון הרבה רק צריך להיות במדת ההסתפקות להסתפק במועט. כי אם ח"ו יהיה אוהב כסף אזי לא יוכל כלל לעבוד ה' באמת".

תורה מתוך הסתפקות במועט

נוהג היה הגאון רבי חיים מוולוז'ין זצ"ל להקריא לתלמידיו מכתב מעניין שהיה שמור אצלו, אותו שלח הגאון בעל הב"ח לחתנו בעל הט"ז וזה לשונו: "זיכני השי"ת לעשות בגד חדש של קיץ לכבוד יו"ט, ונחסר לי לגמר מלאכתו איזה סך. וידוע לך שיש לי אצלך ארבעה זהובים והמה נצרכים לי כעת. לכן אבקשך שתשלחם לי, ומהארבעה זהובים תתן ששה גדולים לזוגתך היא בתי תחי', לקנות אגוזים ליו"ט לשמח לבבה".

בכל עת שהקריא רבי חיים את המכתב היו עיניו זולגות דמעות באומרו כי מכאן יש להתבונן ולראות עד כמה למדו גאונים אלו תורה מתוך עוני ודחקות, והיו מסתפקים במועט ושמחים בחלקם. **אבי הישיבות**

מדת ה"הסתפקות" מסייעת ל"הכנסת אורחים"

רהיטי ביתו של הצדיק רבי יעקב יוסף הרמן זצ"ל, שהיה ידוע כמכניס אורחים, היו פשוטים ודלים ממש כאחד העניים. פעם ביקשה ממנו רעייתו שיחליף לכל הפחות את הספה בסלון שכן היא קרועה ובלויה במיוחד. ולא הסכים.

באותו ימים התאכסן בביתם הגאון רבי ברוך בער ליבוביץ זצ"ל (ראש ישיבת קמניץ). ניגשה האשה לרבי ברוך בער וביקשה ממנו לשכנע את בעלה לקנות ספה חדשה... ניסה רבי ברוך בער לשכנע את הרב הרמן. אך הלה הסביר לראש הישיבה כי "אם תהיה לי ספה יפה, לא יהיה נוח לאורחים... אני רוצה שהאורחים ירגישו כמו בבית, ולא יהססו לשבת על הספה..."

פנה רבי ברוך בער לבעלת הבית ואמר: "חושבני שבעלך צודק! הנה בדידי הוי עובדא: לפני שבוע נפלתי ברחוב ונתלכלכתי מהבוץ. חשבתי לרגע: איך אכנס לביתכם, השתדלתי לנקות עצמי אך עדיין חששתי... והנה נזכרתי בספה שלכם... אמרתי לעצמי: בטח לא תקפידו עלי... הרי אין לכם רהיטים וכסאות שצריך להשיג לא לטנפם... בעלך צודק". **בית ומנוחה**

מוקדש לעילוי נשמת

ר' שלמה צבי בן ר' אפרים הלוי זצ"ל

נלב"ע ג' אב

נתרם ע"י בנו שיחי'

לקרב את החוטאים ואת הנחשלים - להדריכם ולכוונם לדרך האושר שבחי תורה ומצוות!

נלמד מהפסוק: "והקרייתם לכם ערים ערי מקלט תהיינה ונס שמה רוצח מכה נפש בשגגה" (פרק לה-יא)

לומדים מפסוק זה - אומר בעל חידושי הרי"ם - כיצד יש לנהוג עם אדם כזה שנכשל בעבירה חמורה, וכעת היהו נרדף, ונפשו מרה עליו על שהרג נפש בשוגג, וכאילו אינו מוצא לו מקום בעולם. שאז מאיר לו הקב"ה פנים ואומר לו: "ושמתי לך מקום" - עדיין לא אבדה תקותך. יש לך אכסניה בה תנצל מרודפי נפשך. בדרך זו גם עלינו לנהוג: לתת סיכוי ותקוה טובה לחוטאים. לא להתיימש מהם, לא להרחיקם ולעזבם בדרכם הקלוקלת. אלא לקרבם, להדריכם ולכוון להם את הדרך העולה בית ה'.

בשיחה נוקבת על מצב הדור, ועל חובת ההצלה, אמר הגאון רבי יוסף שלום אלישיב שליט"א את הדברים הבאים:

לבן הוכיח את יעקב אבינו: "אם נכסוף נכספת לבית אביך למה גנבת את אלוהי" טענה זו נשמעת בכל הדורות! כאשר נדדו אבותינו בגולה, בישיבם על נהרות בבל בכו ואמרו: "איך נשיר את שיר ה' על אדמת נכר" (תהלים קלז). ומה נאמר אנו כאשר כיום על אדמת ה' שרים שיר נכר?! אם נכספתם לבית אביכם, מדוע גנבתם את אלהי הנכר - את תרבות העמים אשר יצאתם מהם?!

כל הנוער הבא מארצות הגולה, שהיו יהודים פשוטים ומאמינים בתמימות, מתחנך כאן בחינוך המתנגד לתורה, והתורה מפסידה יהודים תמימים שהיו מנוצרי התורה ושומריה מדור דור.

כאשר, חלילה, מתפשטת שריפה בבית - אומר הרב אלישיב - יש מי שהוא ברדעת וקרירוח, הוא רץ להציל את שטרות הכסף, ואח"כ מציל את התכשיטים. לעומתו, יש מי שקצת מבולבל ורץ להציל את בגדי השבת שלו... ושוכח מכספו. ויש אדם שמחמת הבהלה, עוסק הוא להציל את השולחן והכסאות ושוכח את כל רכושו, כל אלה עוסקים על כל פנים בהצלה.

אבל יש אדם שאינו טורח כלל להציל מאומה אלא עומד הוא וידו על ראשו, וצועק ובוכה על רכושו שהולך לאיבוד ואינו נוקף אצבע להציל משהו. מצב זה גובל, חלילה, עם מי שמחמת החרדה נשתבשה עליו דעתו.

כך גם לענין הצלת נשמות משריפה. לא כל אדם יכול לעשות הצלה שלמה, מקסימלית, אבל מכל מקום ישנה אפשרות לכל אחד להציל לפחות "שולחנות וכסאות". כלומר: לדבר על לב חברו ולחזקו. לחזק את לימוד התורה. והבא לטהר מסייעין אותו להיות ממזכי הרבים ולהגיע לידי תיקון עולם במלכות ה'.

הבטלן שהפך למתמיד

סיפר הגה"צ רבי יעקב גלינסקי שליט"א שבצעירותו פגש בבית המדרש שבעיירה בליטא, זקן מופלג - מעל גיל תשעים - שלמד כל הזמן בהתמדה נפלאה ועצומה. הוא היה שקוע בלימוד יומם ולילה. הכל קינאו בהתמדה העצומה שלו. ניגשו אליו כמה תלמידי ישיבה ושאלוהו "מהיכן רכש כזו התמדה?" הרים היהודי ראשו בחמימות והחל לספר:

"בצעירותי למדתי בישיבת וואלוז'ין המעטירה בתקופתו של בעל ה"בית הלוי". הייתי בחור כשרוני אבל לא היה לי חשק ללמוד. כמה שדיברו איתי על חשיבות לימוד התורה לא עזר ולא זכיתי להשתנות".

"לילה אחד, בשעה שתיים, באמצע שנתי העמוקה, הנני שומע מישהו קורא בשמי. פתחתי עיני ונדהמתי לראות את ה"בית הלוי" מחזיק נר בידו וקורא לי ללכת אחריו. נטלתי ידי והתלבשתי במהירות. יצאתי אחרי הבית הלוי. הוא הלך עמי בשבילי העיירה בשתיקה מפחידה ומאיימת, כשהגענו לקצה העיירה המשכנו לעבר היער הגדול.

"באמצע היער נעצר הבית הלוי ואמר לי: "כתוב (א"ר פי"ח): "כל היושב ושונה - שכינה שונה כנגדו" הגביה הבית הלוי את קולו וזעק מנהמת לבו: "אם אתה לא רוצה ללמוד - מדוע תפריע להקב"ה ללמוד"?...!

זעקה זו שנבעה ממעמקי ליבו הטהור של מורי ורבי הבית הלוי, חדרה עמוק עמוק ללבי. כל הלילה התהפכתי על משכבי, הזעקה הזו הדהדה בכל ישותי עד שהחלטתי: זהו זה! מהיום אני לא רוצה יותר שהקב"ה לא ילמד בגללי! להפך, אני רוצה שהקב"ה ילמד אתי! ומני אז החילותי להיות מתמיד, עד ששום דבר בעולם אינו מעניין אותי. לא בית, לא משרה, ולא כבוד. רק דבר אחד מענין אותי - "תורה" ובה אני הוגה יומם ולילה..."

משולחנו של הבה"ל

"איפה אחנך את ילדי?"

בלבו נשא הגה"צ רבי רפאל ברוך טולידאנו זצ"ל (אב"ד מקנס) כאב עמוק על הנוער שנתרחק מחינוך של תורה. כאשר יסדו במארוקו-צרפת את רשת החינוך החילונית "אליאנס" לחם כנגדם בכל דרך אפשרית. הוא מנע מבנו ונכדו מלבקר במוסד הזה ולימדם בעצמו בביתו קרוב לשלוש שנים. הדאגה לעתידם הרוחני דכדכה את רוחו.

פעם, ביום שבת קודש, כשישב בסעודה והסביר לצאצאיו את פרשת השבוע, התחיל פתאום לבכות. לשאלת בני ביתו: מדוע אתה בוכה? השיב: "מעיי חמרמרו על הילדים, איפה אחנכם"!

כל אורח שנזדמן לביתו, היה רבי רפאל ברוך שואל מפיו, היכן יכולים למצוא ישיבה עבור צאצאיו.

יום אחד בא אל ביתו יהודי אשכנזי מוזר, בלתי ידוע, שסיפר כי הוא יוצא בקרוב לאנגליה וישתדל למענם שיתקבלו בישיבת "תורת אמת" בלונדון מיסוד של הגאון רבי משה שניידר. מאז חלפו שמונה ירחים תמימים, וכל יום התארך בעיניו כשנה, עד שלבסוף הגיע המכתב המאושר שבישר על הזמנתם לבוא אל הישיבה. אותו יום היה לרבי רפאל ברוך מן הימים המאושרים ביותר בחייו.

אורות ממזרח

להציל יקר מזולל

פעם בא בחור שומר תורה ומצוות להפרד מהגאון מטשעבין - רבי דוב בעריש ויינפלד זצ"ל לפני התייצבותו כחייל בצבא, הגה הגאון מטשעבין עצה מבריקה כיצד ישמור הבחור על יהדותו בצבא ניכר. וכך אמר לו:

"דבר אחד אבקשך, מכיון שאתה חוטר מגזע זידיטשוב, ובזידיטשוב הקפידו שלא לומר תחנון בערב שבת קודש, על כן, תבטיח לי כי תשמור על מנהג זה כנכד לבית זידיטשוב". הסכים הלה.

עקב הסכמתו זו להקפיד על כך. הוכרח הבחור להתפלל תפילת שחרית מידי יום ביומו (שהרי רק בערב שבת לא אומרים תחנון...) וכך הגיע למצב שהתפלל את כל התפלות, ובזכות זה לא נסחף עם סביבתו ונשאר יהודי שומר תורה ומצוות וזכה להעמיד משפחה לתפארת...

בצלו חמדתי

לא להחניף לרשע ולא לשבחו על מעשיו הרעים כדי למצוא חן בעיניו!

נלמד מהפסוק: "ולא תחניפו את הארץ אשר אתם בה כי הדם הוא יחניף את הארץ..." (פרק לה-לג)

ואמרו חז"ל בספרי: ולא תחניפו את הארץ - הרי זו אזהרה לחניפין. וכתב בספר יראים (סימן נה): ציוה יוצרנו בפרשת ואלה מסעי "ולא תחניפו את הארץ" וסמך ליה "ולא תטמא את הארץ" מאלו למדנו שהמחניף נקרא מטמא את הארץ ועובר בשני לאוין "ולא תחניפו" "ולא תטמא" וגורם לשכינה שתסתלק מישראל.

החנופה באה לידי ביטוי בכמה אופנים ופירטם רבינו יונה ז"ל (בשערי תשובה שער ג'קפז, קצח) ונביא בקצרה ג' הראשונים ואלו הם:

א) החנף אשר הכיר או ראה או ידע כי יש עול בכף חברו וכי החזיק בתרמית וכו' ויחליק [החנף] לו לשון לאמר: "לא פעלת און..." הנה בידו עוון פלילי, כי לא יקנא לאמת אבל יעזור אחרי השקר, ויאמר לרע טוב וישם חושך לאור...

ב) החנף אשר יהלל רשע בפני בני אדם, אם בפניו ואם שלא בפניו, אעפ"י שלא יצדיקנו על עווננו אבל יאמר עליו כי איש טוב הוא ועל זה נאמר "עוזבי תורה יהללו רשע" כי לולא עזב את התורה לא הלל את העובר על דבריה ומפר מצוותיה.

ג) החנף המשבח את הרשע בפניו, אף חכמתו עמדה לו לא לשבחו בפני בני אדם פן יהיה להם למוקש. גם הוא גדול עווננו כי החליק אליו בעיניו ולא ישוב מדרכו הרעה כי צדיק הוא בעיניו.

לדעת רבינו יונה ישנו אופן נוסף של חנופה שפעמים היא מותרת כגון שמכבד את הרשעים מפני דרכי שלום, ואמנם אף שלא מדבר טוב על הרשע ולא מכבדו יותר משאר בני אדם, אעפ"י לא הותר לכבד את הרשעים אלא רק מחמת הדאגה פן יזיק הרשע ויגרום הפסד בזמן שידו תקיפה ושעתו חצופה, ואין בידינו להכניעו, על כן הותר לכבדו כדרך שמכבדין בני האדם את אנשי הזרוע מפחד ואימה, בקימה והידור וכיו"ב, אך לא ישבחנו ולא ידבר טוב עליו לבני אדם, וכדברי חז"ל (סוטה מא). מותר להחניף את הרשעים בעולם הזה.

הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל כותב (בשו"ת אגרות משה) שאיסור חנופה מהתורה הוא רק כשמסכים עם מעשי הרשע ומראה כאילו הדין עמו בעוד שהאמת היא שנעשה הדבר שלא כדין. אבל בדברים שאינם שייכים לאיסורים כגון שמשבחו בחכמתו ביופיו או בעושרו אף שיש בדבריו גוזמא כלשהי ועושה כן מפני שצריך לו, אין בכך איסור תורה. ואף שראוי להתרחק גם מחנופה כזו עכ"פ יש פעמים שהותר לצורך (כפי שהבאנו מדברי רבינו יונה דלעיל).

כתבו התוס' (סוטה מב: ד"ה כל המחניף) שאיסור חנופה הוא רק שלא במקום סכנה, אבל במקום סכנה מותר! וראיה לכך מהמסופר בגמרא (נדרים כב.) על עולה שעלה לארץ ישראל והתלוו אליו שני אנשים ואחד מהם הרג את חברו והראה עולה שכאלו מסכים עמו, וכששאל את רבי יוחנן אם טוב עשה? השיב: את נפשך הצלת!

והקשה הגר"מ פיינשטיין: מדוע הוצרכו תוס' להביא ראיה מעולה שבמקום סכנה מותר להחניף, הרי פיקוח נפש דוחה איסורים בכל התורה?! ותירץ עפ"י דברי המהרש"ל (ב"מ פ"ד) שאדם חייב למסור נפשו שלא לשנות מאומה מדברי התורה לפי שכל שינוי הוא ככופר בתורה. על כן, מכיון שבחנופה מראה על דבר איסור כאילו נעשה כדין, הוה אמינא שצריך להסתכן ולא להחניף, לכן הוצרכו תוס' להביא ראיה שבאופן שאינו משנה ממש אלא רק מראה שמסכים אינו צריך למסור נפשו.

נסיים ברעיון נפלא של ה"כלי יקר": בפרשת ויצא (בראשית לב"ח) נאמר: "ויירא יעקב מאד ויצר לו" ותמהו המפרשים: מדוע ועל מה כה פחד יעקב, הרי הובטח בשמירה? ואף שפירשו חז"ל שחשש שמא נתלכך בחטא, עדיין תמוה: מאיזה חטא גדול היה לו לחשוש בעת זו עד כדי שיבטל הבטחת ה'!?

ופירש הכלי יקר לפי אמרת חז"ל (סוטה מא) "כל המחניף לחברו לסוף נופל בידו". אם כן חשש יעקב שמא חטא זה שהחניף לרשע ואמר "כה אמר עבדך יעקב" יגרום שיפול בידו, מחטא עכשוי זה פחד יעקב ויצר לו. [ואף שבמקום סכנה מותר להחניף, חשש יעקב שמא אין זה נחשב סכנה ממש].

מבחן החנופה

מעשה באדם כשר שהייתה לו בת להשיא, ובעירו היו שני בני אדם שכל אחד מהם חפץ לישא את הבת, לא ידע האב את מי מהם יבחר ומי ראוי יותר במדותיו הטובות. החליט להעמידם במבחן. מה עשה? ביקש מאדם אחד לעשות עמו מריבה על ענין מסויים (כשהצדק נוטה לטובת הלה) ולקח את אותם שני בני אדם שהם ידונו וישפטו ביניהם וכיריעו עם מי הצדק.

ואכן דנו שני המועמדים בדינם של אבי הבת וחברו. אחד מהם היה מחניף לאבי הבת כדי שישא לו את בתו ועל כן היה מזכה אותו בכל דבריו. ואילו השני שהאמת והיושר היו נר לרגליו דן את אבי הבת לחובה.

או - אז נתן האב את בתו לאותו אדם שחייבו בדין, בנימוק כי הוא האדם הטוב והישר במדותיו שלא החניף ולא נשא לו פנים.

ספר חסידים - אורחות צדיקים

שונא את החנופה

הגאון רבי אברהם שמואל סופר זצ"ל - גאב"ד פרשבורג (בעל הכתב סופר) היה שוקל כל דיבור ופעולה במאזני שכלו בכל צד, אם אמת וישר הוא והיה שונא את החנופה.

אירע לפעמים שכאשר בא אדם לפניו והרבה לשבח על פעולה מסויימת שעשה או ששבחו על דבר תורה שאמר, היה הדבר מצער את גאב"ד פרשבורג עד שהיה גוער באדם שלפניו, כי חשד בו שאומר את דבריו כדי להחניף לו.

החוט המשולש

"עד כאן אני חותם"...

העילוי מרוג'צ'וב - הגאון רבי יוסף רוזין זצ"ל (בעל צפנת פענח) שנא מאד את החנופה, ומפורסם היה שאינו נושא פנים לאיש, חשוב ככל שיהיה, אם אין הליכותיו תואמים את השקפת התורה וההלכה.

מספר אחד מסופרי התקופה שהכיר אישית את הגאון מרוג'צ'וב: "הרוג'צ'ובער לא חת מפני איש ובודאי לא החניף לאיש אף לא לפרנסים ולראשי הקהל התקיפים שהכל חרדו לכבודם".

"במו עיני ראיתי פעם כיצד ראש הקהל הנכבד הגיש מכתב לפני הגאון מרוג'צ'וב שעליו היה צריך הגאון להוסיף את חתימתו. היה זה בענין ציבורי חשוב ביותר".

"עבר הרוג'צ'ובר ביעף על הכתוב במכתב, לקח את העט והחותמת וחתם באמצע המכתב... באומרו: "עד כאן אני תמים דעים עם מה שנאמר במכתב ואני חותם. מכאן ואילך אין זה לרוחי ולפי השקפתי ולא אחתום!" כמובן לא הועילו הפצרותיו של ראש הקהל. הרוג'צ'ובר לא חתם על החלק השני של המכתב...

בין איש לרעהו

ומי כעמך ישראל

סיפורים בני זמננו

בבא-מציעא עם "רבי שמואל"

בימים ההם התפשטה מהפכת המחשוב ברחבי העולם. ברוב המשרדים הפרטיים עדיין לא פעל מחשב. המחשבים היו גדולים ומיושנים, והוראות ההפעלה מתישות ומפרכות. א. הלך להתעניין בעולם החדש והמסקרן הלזה ועד מהרה מצא שם את מקומו. זמן היה לו בשפע, סבלנות הייתה אחת מתכונות היסוד שלו, כל זה יחד עם האופי השקט שלו הושיבו אותו שעות ארוכות מול המסך העתיק, המגושם והירקרק. הוא למד להפעיל את המכונה המשונה, והשיג עבודה בתחום זה.

בהמשך הקים בית נאמן בישראל, אך מצוות לימוד התורה אף פעם לא עמדה בראש מעייניו. המשקעים מהעבר שכנעו אותו שעדיף לחפש מצוות אחרות. כחמש שנים לאחר נישואיו הוא פגש ברחוב את הרב א.ט. אשר שמח לשחזר עימו זיכרונות מהישיבה. לפתע סיפר לו הרב א.ט. אנקדוטה קטנטנה:

"אתה יודע? עיינתי לאחרונה במחברות השיעורים של 'רבי שמואל' על מסכת 'בבא-מציעא' ושם הבחנתי בקושיה טובה בשמך!"

אם מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך, הרי שמעט מן הסיפוק דוחה הרבה מן התסכול. באותו רגע בו נזכר א. בקושיה שלו הוא חש שליבו מתרחב. כלפי חוץ הוא לא הביע כלום, אך בפנים התחושה הטובה הזו השתוללה. הם המשיכו לדבר על הא ועל דא, ונפרדו לשלום.

א. חזר לביתו נסער וטעון מחשבות. הוא העביר מול עיניו את מציאותו היומיומית בה הוא שקוע מראש ועד רגל במחשבים. נכון; העבודה נותנת לו סיפוק מסוים - אך זה עדיין לא זה! מעל כל הרהוריו ריחפה אותה קושייה ישנה אשר עלתה במוחו בהיכל הישיבה האפוף בעשן (כך זה היה בימים ההם).

א. לא נתן לעצמו לשקוע יותר מידי במחשבות והרהורים. הוא ניגש לארון, שלף 'מסכתא בבא-מציעא' והחל ללמוד. הוא החליט לצעוד בהדרגתיות תחילה גמרא, אחרי זה רש"י ורק בהמשך תוס'. אבל במהרה הוא השיג את "שיעורי רבי שמואל" והישר מן הגפ"ת היה מקפץ לספר הזה...

* * *

הרב א.ט. האזין לסיפור הבלתי יאמן אותו השמיע א. בכבודו ובעצמו. כעת הוא כבר הבין מדוע הרגיש א. כה קרוב אליו במסיבת ארוסי ביתו - ובעיקר הפנים עד כמה גדולה כוחה של מילה טובה!

נשלח ע"י ה"ה ד.ו. ירושלים

לנשיקה חזקה כזו לא ציפה הגאון רבי א.ט. שליט"א. היה זה כאשר אירס את ביתו, וכפי המקובל בחוג שלו מצרפים נשיקה בשעת המזל"טוב'.

הרב א.ט. האזין לאיחולים שהאורח הרעיף על ראשו, ותהה מדוע האדם הזה כה חפץ ביקרו.

* * *

"רבי שמואל לא התכוון לזה!"

"בדיוק לזה הוא התכוון!!!"

שאון ה'ריתחא דאוריתא' בהיכל ישיבת פוניבז' בבני-ברק היה חזק. למרות שהסיפור התרחש לפני יותר משלושים שנה - כאשר בישיבה לומדים מאות בודדות של תלמידים בלבד.

א. (כינוי בדוי) הרגיש שהוא מגיע לנקודת השבירה. הוא עזב את בית המדרש ויצא לדרוך על החול הבני-ברקי שפזר בגבעת הישיבה. החול נמחץ תחת נעליו באותה מהירות בה פעלו גלגלי מוחו.

ההחלטה התקבלה: הביתה!

* * *

כאשר נכנס א. ללמוד בשיעור הראשון של הישיבה הגדולה, זיהו אותו מיד כבחור טוב ושקט. במשך סדרים שלמים הוא ישב מול הגמרא, אך למרות שהיה לו ראש די טוב הוא לא הצליח משום מה בלימוד. לא פעם הוא ישב מול החברותא ונענע בראשו לאות הבנה - בעוד ראשו לא קלט כלל את החומר הנלמד.

אולי חסרו לו יסודות כלשהן בגמרא, אולי הוא לא הסכים לאמץ את המוח ואולי ואולי ואולי. תכלית: הבחור לא הצליח בלימוד. כלפי חוץ הוא לא שידר את המתרחש, הסובבים לא הבחינו בהר הגעש שבו ער בקרבו של הבחור השקט.

את שיעור א' וב' הוא הצליח לגרור. אך כאשר הגיע בשנה השלישית לשיעוריו של ראש הישיבה הגאון רבי שמואל רוזובסקי זצ"ל הוא נשבר. רבי שמואל התסיס התלהבות בלבם של הלומדים, והוא - שלא הצליח להתחבר לעניין - הרגיש כעומד מן החוץ.

ביום בהיר הוא עזב את הישיבה בלי להודיע לאף אחד לאן נעלם.

* * *

לעילוי נשמת

ר' יעקב חי פינטו בן רבקה ז"ל

נלב"ע ה' אב

ת . נ . צ . ב . ה .

